

BAJAI HIRLAP

Társadalmi Hetilap.

Megjelen minden vasárnap reggel.

Szerkesztőség: Városi bérház, I. emelet.

Kiadóhivatal: Kazal József könyvnyomdája, hol az előfizetések és hirdetések felvételnek.

Felölös szerkesztő és lapfőnökös:

Dr. Lemberger Armin.

Főmunkatárs: Schön Ödön.

Előfizetési árak

Egészévre 5 frt., félévre 2 frt 50 kr., negyedévre 1 frt 25 kr. — Egyes szám ára 10 kr.

Hirdetések jutányosan számítatnak.

A szociális kérdéstről.

Még csak rövid ideje, hogy városunkban újból felkezdtek tűnni ama bizonyos ríktó vörös cédulák, melyek a „három nyolczas” és az általános titkos választói jog uralmat kezdték ismételve hirdetni. Nem tudjuk, eme cédulák honnan vették eredetüket. Lehet, hogy valaki megakart szabadulni a fölösleges makulaturájától és unalmában föl-fölragasztotta a házfalakra, lehet, hogy ismét járt városunkban valamelyik próféta, lehet az is, hogy városunkban állandóan tartózkodik egy — vagy több „elvtárs”, ki jónak látja ilyenkor mozgatni a fát, amikor legkevesebb a nap-számmunka, amikor a nyáron többé-kevésbé szerzett készletek kifogytak és így a nélkülözés tanyát ütven, könnyebben lehet a munkás közelébe férni a nagyhangú frázisokkal.

Ha van kérdés, melyhez nehéz elméletileg szólni, úgy az a szociális kérdés. Hogy miért? Kérdi a nyájas olvasó. Azért, mert a szocializmus jelenleg fejlődik és csak ha kifejlődését elérte, lehet elméletét megállapítani és hozzászólni. Azonban néhány oly ismertetőjele van már most is, amely a szocializmus mai fejlődési irányát tekintve, idővel a szocializmusnak sarkalatos tételül van hivatva kifejlődni. Az első jele a kenyérgkérdés. Ugyanis a szociális tanok hirdetői szerint Isten az embert saját képére teremtve, minden embert egyformán, így hát minden embernek joga van a jólét bizonyos átlagos fokához és így igazságtalanság, hogy a dolgozni tudó és akaró ember sem képes néha kenyérét megkeresni a hosszú munkaidő, a sok gép

miatt és a miatt, hogy sok képesítéshez kötött iparhoz napszamos segédmunkásokat alkalmaznak a munkaadók, miáltal a tanult munkás sokszor kenyér nélkül marad. A második jel, amely dominál, ama sokszor hallott állítás, hogy az állampolgárok összességére egyformán kirótt kötelességek ellenében a jogok igen meg vannak szorítva és a munkások igen kis részének van meg a szavazati stb. joga. A harmadik jel a szociálisták ama panasza, hogy a nép tanulatlan, míveletlen, hogy nem ismeri sem jogait, sem kötelességeit, hogy tudatlanságban nevelődik és úgy is hal meg.

Ha eme panaszokat, melyek a tömegből csak úgy nagyjából kiragadvák, vizsgáljuk, láthatjuk, hogy mindegyikben van valami igaz. Ha nem is minden és mindig és úgy igaz. Már pedig az igazság után kell törekednünk életünk minden útján és igyekeznünk kell az igazságot elérni. Kötelességünk tehát a panaszokat is megvizsgálni és orvosolni azt amit lehet, minél hamarabb, nehogy a kis igazságtalanságból nagy legyen és a szocializmus nagyhangú apostolainak sok igazuk legyen panaszaikban.

A kenyérgkérdésben rejlő kívánságokat kétféle képen lehet kielégíteni. Először törvényhozási úton mint pl. a mezei munkásokról való törvényvel és másokkal pl. a kötelező munkásbiztosítással, balesetbiztosítással, melyekkel a törvényhozás hiszszük nem fog sokáig adósunk maradni. Másodszor társadalmi úton. Ezen a téren történik városunkban a legkevesebb. Nem szükséges a részletekbe becsatkozni ezen téren, csak azt kell konstatálni, hogy jótékony egyleteink igen kicsi kivétellel mind még mindig nagy alaptölkét gyűjtenek és keveset adnak

jótékony cizlra, ami hiba, mert a korgó gyomru ember szocialista, a jóllakott pedig békés polgár.

A jog kérdése teljesen politikai irányú lévén, arról ez alkalommal ne is essék szó, hisz nem lehet alkalmunk segíteni, ha hibát találunk is.

A műveltségi kérdés már igen nyomós. Megmondhatjuk nyíltan, hogy ebben sok igazság van. Népünk szörnyen tanulatlan. Nem gondolok az analfabétákra, akik városunkban bizonyítva nincsenek nagyobb számban, mint másutt, hanem azokra, kiknek nincsen fogalmuk költői termékről és azért kedélyük vad; nem ismerik hazánk történetét és alkotmányát és azért a közügyekben könnyen elámíthatók és indolenssek; nem ismerik a törvényeket, jogaikat és kötelességeiket és így a törvény szó hallására nem érzik annak jótékony hatását, hanem félnek tőle; nem ismerik a természetet és azért babonásak; nem ismerik testüket és azért pusztít köztük oly sok betegség. Ezeket segíteni emberbaráti kötelesség. És hol volna ezen könnyebben segíthető, mint városunkban, ahol aránylag nem csekély a tanárok és tanítók, orvosok és ügyvédek száma.

Nem csodálatos és halálos bűn, hogy városunkban nincs népkör a nép számára, nincs a népek dalárdája, nincs népkönyvtár egy sem, pedig van-e valaki, aki ezeknek jótékony hatásában kételkedni merne?

Hogy miért nincs? A jó Isten annak egyedül a megmondhatója, más senki. Úgy lehet, hogy csak a kezdeményező személy hiányzik és nagy sikereket lehetne fölmutatni. Talán akad bátor férfiú, aki hisz abban, hogy az ilyen fajta munkásság is jó-

TÁRCZA.

Szükségek-e a szórakozások és milyenek legyenek azok?

Irta és a bajai ipartestület estélyén felolvasta:

Mihalitska István

áll. tanítóképző intézeti tanár.

Tisztelt hölgyek és urak! — de legkivált tisztelt ipartestület, mint a melynek becses meghívása folytán részesülök abban a szerencsében, hogy a mai alkalomból erről a helyről Önökhöz szólhassak! Mi mindnyájan vulkanikus talajon járunk, miként a nápolyi vagy római ember, a kinek lábai alatt, a merre sűrűg-forog, vagy a hol szánt és vet, alig pár ezernyi méter mélységben a borzasztó veszedelemnek rettenetes erői kavarognak és forrnak. A föld minden pillanatban meghasadhat s tátongó mélység nyelheti el, avagy lángok csaphatnak ki a föld gyomrából s megemésztenek mindent, a mit századokon keresztül munka és ész, szorgalom és törekvés alkottak és összehordottak. A mi vulkanikus talajunk azonban nem a természet ősi erőt takarja, miként Nápoly vagy Róma földje, hanem a mi vulkanikus talajunkat szellemi értelemben kell venni. Társadalmi életünk van forrongásban. Az erők részint kicsaptak eddigi medreikből, részint letérték eddigi ösvényeikről; összekuszálódtak; egymást törlik, egymást taszítják és vonzzák; forrnak és kavarognak.

Sorsával senki sinesen megelégedve. A társadalom egyes rétegei előrenyomulnak, mások meg leszorulnak. Az élet olyan mint Madách Imre költőnk mondotta róla: „Egymást törlik hullámi s mások buktán emelkedik, ki a felszínre hág.” Társadalmunk összes rétegeit ismeretlen vágyak, megfjehtelen óhajítások szállották meg és a czél bizonytalan, mely felé törekszünk. Társadalmi állapotainkra alkalmazhatjuk Hamlet szavait: „Úgy tetszik nekem, mintha az idő kizökkenne.” De, ambar társadalmi életünk olyan, mint a megáradt Nilus vize, iszapos, azért mégis jót

ízú és élvezhető. Ha a megáradt Nilusnak vizét pohárba fogjuk fel s csendes helyen állatjuk, bizonyos idő múlva három réteg képződik benne. Vajjon a mi társadalmi életünk, mely most ilyen áradó állapotban van, megülepszik-e valamikor? Kiválnak-e belőle a rétegek? Oh igen! Ennek meg kell történnie, mert hisz mai társadalmi életünk a maga chaosával semmi egyéb, mint a fejlődés fokozata. Olyanná kell majd lennie, mint a milyen még nem volt. A chaoszokból ki kell valnia a középosztálynak, olyan formában, mint a milyenben még eddig hazánk nem ismerte. Hitem és meggyőződésém szerint ez meg fog történni, ha mi mindnyájan, kiki tehetsége szerint, a középosztálynak megteremtését elősegítjük. Ekkor aztán nemzetségünk olyan lesz, mint egy hatalmas fa. Ennek a fának gyökereit kepezni fogja a földművelés vagy östermelők osztálya, törzsét fogja kepezni a középosztály, koronáját fogja kepezni a született és szellemi arisztokratia. Eddig is megvolt ez a fa, de törzse annak dacára, hogy gyökerei messze terjedtek, gyöngye volt; koronája pedig aránytalanul nagy és súlyos vala. A törzs ki nem fejlődhetett arányos mértékben, kifejlődésének számos akadályá volt. Az én fiamnak a törzse, a mint én azt elképezem és óhajtom, hatalmas, izmos lesz, mert képződni fog az iparosokból, kereskedőkből, tanítókból, papokból, ügyvédek, orvosokból, földbirtokosokból, gyárosokból és mindenféle hivatalnokokból. Ennek a törzsnek legkeményebb és legtömörebb részét pedig az iparosok fogják alkotni. És ne felejtjük, hogy már hajdanában is a Libanon cedrusát törzsről csodálták és nagyrabecsülték. A cedrus törzseiből építették az élelmes phöniciéiek a tenger mélységei fölé hatalmas városaikat; ennek fájából készítették világjáró hajóikat. A cedrus törzseiből készülték az assyr királyok trónszékéi, a cedrusok törzseiből épült Salamon király dicsőséges temploma Jeruzsálemben.

A mai Balti tengernek fenekén és ennek mellékein élt hajdanában az a fanem, a melynek törzsei kiizzadták az arannyal majdnem egyenlő

értékű borostyánkővet, Karthágó az Atlasz hegység és a spanyol Sierra Nevada heglánczában élő fenyőtörzsekből építé kincseshordó hajóit és Nagy Károly, a frankok híres királya csak akkor tudta engedelmességre szorítani a szászokat, a mikor azok istenek gyanánt tisztelt tölgyfatörzseit kivágatta Eresburg várában. Velenceze az Istriai félsziget és Dalmátia fenyőtörzseiből építette a tengerhullámai fölé tündérpalatáit s azok törzseiből készülték a Földközi tenger keleti medencéjét hasító s Afrika és Ázsia kincseit gyűjtő gályáit. A törzset becsülte meg a diófának a magyar akkor, a midőn ezt a közmondást megalkotta: „Adjon Isten minden jót, diófából koporsót.” A néger és a hindu is nem a koronájáért tartja tiszteletben és csodálja a palmát, hanem a ságóért és a tejért és vajért, melyet a törzseiből nyer.

Ime! ilyen törzsnek képelem én nemzetségünk fájában a középosztályt s ilyennek kell lennie, ha a fent megnevezett rétegek és gyűrűk mind egy törzssé alakulnak. És miért ne alakulhatnánk egy törzssé?

Keleti Károly statisztikusunk ezeket mondja: „Maga a név, az ipar szó, oly tág, hogy külön megszabashoz kell folyamodni, ha szigorúan meg akarjuk határozni, mi tartozik voltaképen az iparhoz. Legtágabb értelemben minden termelő vagy szellemileg közvetlen foglalkozás az iparhoz számítandó. Ez értelemben épügy idevehetjük a mezőgazdasági ipart, mint a művészetet, az orvos, az ügyvéd foglalkozását.” Ime tehát, Keleti szerint, mi is, a kik szellemi foglalkozást üzünk, tágabb értelemben véve, iparosok vagyunk. Megvan köztünk tehát a rokonság, megvan az összeolvadás alapja. Aztán pedig azok a gyermekek, a kiket a városi elemi iskolákban az ugynevezett néptanítók tanítanak, nem iparosokká lesznek-e leginkább? Hát a kiket a polgári iskolákban a polgári iskolák tanárai oktatnak nem az iparos pályára lépnek-e leginkább? Hát a kik városainkban vasárnapokon és ünnepnapokon templomainkat töltik meg, hogy a papok és lelkészek vallásos oktatásában részesüljenek, nem az iparoscsalá-

tekonyság és összehozza a tanításra alkalmas és tanulásra szorult egyéneket és megkezdí az ilyen irányú munkásságot.

Hiszem, hogy ezt siker fogja koronázni és Isten megáldja azokat, akik jól tesznek.

Lengyel Manó

néptanító.

Helybeli és vidéki hírek.

Miniszteri elismerés. A földművelésügyi min. miniszter *Schmausz Endre* főispánt, a gombos-vajszkai armentesítő és vizszabályozási társulatnál több éven át betöltött czélnadót, buzgó és sikeres miniszteri biztosi működése alól teljes elismerésének és őszinte köszönetének nyilvánítása mellett felmentette és a nevezett társulat önkormányzati jogát visszaállította.

Casino-estély. A casino január hó 28-án, szombaton, Beczassy Gyuláné urrnő, Melles Anna k. a. és Csavojác János hegedűművész úr közreműködése mellett ének-, zene- és táncszal egybekötött estélyt rendez. Az érdekesnek ígérkező estélyre felhívjuk közönségünk figyelmét.

Az izr. nőegylet első theaestélye csekély számú közönség részvételével folyt le az elmúlt szerdán. Ezen társadalmi életünk élénkítésére oly üdvösen kiható újítás, ügylátszik, még nem tudott szélesebb körökben gyökeret verni, mert csakis ilykép magyarázható meg a nagyfokú részvétlenség. Mindazonáltal a nőegylet elhatározta, hogy az estélyeket megismétli és a második estélyről idejekorán értesíteni fogja a közönséget. Az első estély a társaság kis számára való tekintetből csak kevéssel éjjel utánig tartott, de a jelen voltak igazán élvezetes órákban részesültek, mivel a társaság mindvégig a legkedélyesebb hangulatban mulatott együtt.

A bajai ipartestület mulatsága. A bajai ipartestületnek f. hó 14-én megtartott műkedvelői és felolvasó estélye minden tekintetben kitünően sikerült. A tolvaj című magánjelenetet *Schauly Nándor* adta elő, nagy gyakorlatosságra valló rutinnal, ügyesen és hatással. Az ügyes előadást lelkes tapsal jutalmazta a közönség. Kimagasló pontját képezte a műsornak *Mihalitska István* által tanító-képző tanár brilláns felolvasása: Szükségesek-e a származásról milyenek legyenek azok? Ritka olvasottságról tanuskodó felolvasásával, a melyet tárczarovatunkban közölni szerencsés vagyunk, a tudós tanár mindvégig lebilincselte a hallgatóság figyelmét, mely folyton fokozódó kíváncsisággal kísérte érdekesítő fejtetezeit. Kiválóan sikerült részletét képezte a programnak *Sebestyén Juliska* k. a. magánjelenet előadása: Férjhez menjek-e, melyet anynyi bajjal és szeretetreméltósággal adott elő, hogy a hálás közönség többször hívta a lámpák elé. Az előadást tánc követte, a mely a késő hajnali órákig tartott.

Közgyűlés. Az első kath. nőegylet ma d. u. 3 órakor tartja *Dr. Hegedűs Aladárné* urrnő elnöklése alatt rendes évi közgyűlést.

dokhoz tartoznak-e legtöbbnyire? Ügyvédek és orvosok segítségét nem az iparosok veszik-e nagyobb arányban igénybe? A földművelésügyi jogviszonyai sokkal egyszerűbbek, mint az iparosokéi, minélfogva a földművesek az ügyvédet is csak ritkábban keresik föl, az orvostól pedig még most is, sajnos! nagyon félnek. Az érintkezés tehát az iparosok és az intelligencia között e ponton is sűrű. De folytassuk és nézzük, vajjon az orvosok és az ügyvédek s több másféle szellemi foglalkozással járó pálya emberei nem iparosok fiából származnak-e nagyrészt? És ha még egy kis statisztikát akarunk ezekhez tenni és a hazafiságokat tekinteni, vajjon a városi intelligenciának nagyobb részükben nem iparosok és kereskedők leányaival való házasság útján alapítanak-e családi életet?

Mi akadályoz tehát bennünket abban, hogy mi mindnyájan egy közös, hatalmas törzsszé alakuljunk s képezzük a nemzet derekát? Mi akadályoz? Semmi egyéb, mint rossz szokásaink, előítéletünk, itt-ott indokolatlan gögünk.

Bizony-bizony alkalmazhatom itt magunkra Castelnárnak, a nagy spanyol államférfiúnak mondását: „Minden nemzedéknek abban áll a szerencsétlensége, hogy túlságosan rosszul vélekedik önmaga felől.

Ha munka, szorgalom, becsület, jellem, műveltségre való törekvés adja meg az egyesüléshez való képességet egyfelől azoknak, a kik még ezekkel a tulajdonságokkal nem bírnak, belátás, szerénység, jóindulat, haza és ember szeretet nyújtanak jobbot másfelől azok részéről, a kik e nagy czélt megértik és elérni óhajtják: akkor a középosztály megalakulása okvetlenül be fog következni.

Megkérdéim az egyesület az a körülmény is, hogy mi, a kik szellemi foglalkozást üzünk, eddig is a legjobb barátja voltunk az iparos-osztálynak. Bizonyítja ezt a következő kis történet is.

Egy embernek három barátja volt, a kik közül kettőt nagyon szeretett, a harmadik iránt

Parasztabál. A korecslya-egylet által február hó 1-én a „Nemzeti Szállodában” rendezendő parasztabalra már szétküldettek a díszes meghívók. A bálbizottság névsorában társadalmunk legelőkelőbb körei vannak képviselve. A hölgyek és urak felkértek, hogy lehetőleg magyar népies öltözetben jelenjenek meg.

Piromániában szenved. Mult év telén történt, hogy Horvath Péter bajai suhanc Szegzárd felé vette útját, hogy valami munkát keressen. Utközben egy-két faluban pihenőt tartott és szálláspénz fejében felgyújtott néhány szalmakazalt. Szegzárdra is eljutott s itt azzal tartotta beköszöntőjét, hogy egy házat gyújtott fel. E sok gyújtogatás miatt vad alá került, meg is tartották ügyében a vég-tárgyalást, de ennek folyamán gyanusnak találták a fiú elmebeli állapotát és ezért felszálították az országos gyűjtőfogház elme megfigyelő osztályára. Itt aztán kiderítették, hogy a fiúnak kényszeri kezzelei vannak. Így került vissza Szegzárdra, de a fogházban az elmebaj jeleit látták rajta és mint pirománikust, beszállították a Ferencz-köz-kórházba.

Közönet. Az I. kath. nőegylet legmelegebb köszönetet nyújtja úr. *Henzfeld Jakabné* szül. Weidinger Johanna urrnőnek 50 korona kegyes adományáért.

A bajai kereskedő ifjak egylete azon üdvözlendő, melyet Dr. Plósz Sándorhoz az öt legutóbb ért legmagasabb kitüntetés alkalmából intézett, országgyűlési képviselőnkől a következő meleghangú levelet kapta:

Budapest, 1899. január 18-án.

Tisztelt uraim!

Engedjék meg, hogy habár egy véletlen következtében kissé elkésve, de azért nem kevésbé őszintén köszönetet mondjak azért a meleg megemlékezésért és azokért a jó kívánatokért, a melyben engem legelsőb kitüntetésem alkalmából részesíteni szivesek voltak.

Különösen örültem szíves üdvözlésüknek, mert oly körből eredt, melylyel élénken rokonszenvezek, nem csak azért, mert magam is szorgalmatban állottam az Önök élethivatásának, mint a kereskedelem jogának művelője és állók ma is, mint a törvényhozás egyik szerény munkása, hanem mert erős meggyőződésem, hogy huzánk felvirágozása minden irányban a productív tevékenységek felvirágzásától függ. E tevékenységek között a kereskedelem egyikét az első helyeknek foglalja el, mert nemcsak maga pro-uctív, hanem kölcsönhatásában nagyon sokat tehet a termelés minden ágának előmozdítására. A hazafias irányú, okos és megbízható kereskedelem fejlesztése egyik első rangú érdekünk és ez érdeket Önök a legjobb uton kívánjak előmozdítani, midőn arra töreksznek, hogy hivatásuknak minél tökéletesebben legyenek képesek megfelelni.

Fogadják megöngyszer őszinte köszönetemet és szíves üdvözlémet.

Dr. Plósz Sándor s. k.

Szini engedély. Deak Peter Zombor és Baja városok szingizgatója a szolgabirosgtól engedélyt kért arra, hogy tavaszra O-Beesen játszhasson. A szolgabirosg valószínű, hogy meg is adja az engedélyt.

közönyös volt. Egyszer a törvényszék elé idézték ez embert, mert súlyos vádakkal volt terhelve s hogy magát igazolja és tisztazza, tanúkra volt szüksége. Mi természetesebb, mint hogy három barátját kérte föl, miszerint menjenek vele a törvényszékhez s tegyenek mellette tanúságot. Erre a két barát közül, a kiket szeretett, az egyik azt mondta neki, hogy szívesen elmenne vele, a törvényszékhez, de nem ér rá, nincs ideje hozzá; a másik elkísérte őt ugyan a törvényszék kapujáig, de benneni vele nem mert, onnan visszatért; ellenben a harmadik barát, az, a kit a vádolt legkevésbé szeretett s a ki iránt mindig közönyös volt, az bement vele a bíróság elé s ott oly hatalmas tanúságot tett a vádolt ártatlansága mellett, hogy a törvényszék kénytelen vala őt a vád alól felmenteni.

Tisztelt hölgyek és urak!

A vádolt ember, az, az ipar volt; az egyik jóbarátja, a ki nem ment vele a törvényszékhez, mert nem volt hozzá ideje, rá nem ért, az volt a kereskedelem; a másik jó barátja, a ki ugyan elkísérte őt a törvényszék kapujáig, de onnan visszatért, az volt a földművelés; a harmadik barátja, a kit a vádolt legkevésbé szeretett s a ki iránt mindig közönyös volt, az volt az intelligencia.

Az intelligencia a történelem fegyverével és érveivel bebizonyította a törvényszéknek, hogy az ipar ártatlan, pedig súlyos vádakkal volt terhelve. A többiek között azzal vádolták az ipart, hogy nem eléggé szorgalmas, hogy munkásságában nem mindig kitartó, hogy műhelyeiben nem mindig okos és ovatos, hogy nem takarékos, hogy tanulni, haladni és tökéletesedni nem szeret, hogy kerül a jobb társaságokat és a miatt sokszor eldurvul, hogy műveltségre nem törekszik, sőt, hogy még nem mindig eléggé hazafias is.

Nagy és súlyos vádak voltak ezek. Amde az intelligencia előállott és bebizonyította, hogy I. már az ókorban is csak azok a népek voltak műveltek, a melyek nagyobb mértékben foglalkoztak

Tolvaj ügynök. B.-Almásról írják: A Schweifert-féle vendéglőben Bács-Almásan f. hó 16-án egy Szolárdi nevű apatini illetőségű gépűgnyök egy ép azon perczben érkezett kereskedelmi utazónak igen értékes teli bundáját ellopván, avval tovább állott. Az utazó később holmiját keresve, észrevette, hogy drága bundája lábakat kapott. A esendőség a tettest a fennnevezett személyben nemsokára megcsipte és bekísérte a kir. járásbírósighoz. Az írsze azt mondják, iparszerűleg űzi a bundák és kabátok lopását, de most rajtakapták.

Elfogott lótolvajok. Veszedelemes két gazember került a napokban hurokra Kolompár János és Vajkár István személyében. Körülbelül egy év óta már, hogy nem mulik el hét, hogy a bácskai, különösen pedig a Baja környékbeli gazdak istállóiból, hol egy lo, hol egy tehén ne hiányzott volna. A esendőség hiába kutatót a veszedelemes tolvajok után, míg a napokban sikerült a bikityi esendőröknek a két lókört elfogni, ép midőn egy lovon akartak tuladni. A két cigány nem egész év alatt harminczöt lovat és tizen-nyolcz tehenet lopott. Kolompár ezen lopásokat mind heisméri, de Vajkár minden terhére rótt büncselekményt konokul tagad. Érdekes, hogy elfogatásuk alkalmával Kolompáron öt nyári kabát és három nadrág volt. Ez mind saját bésmere szereint lopott jószág. Vajkár a lopásokon kívül még hamis pénz terjesztésével is foglalkozott.

Házi szarka. Friedman Mór ó-moroviczai kereskedő már régebben észre vette, hogy a kézműáru raktárát rendszeresen dezsmálja valaki. A napokban jött esak rá — mikor már állítólag mintegy 5000 frt kára volt — hogy a tolvaj a hazában van, egyik legűdségesebbnek hitt segédje, aki az árukat valami Nagy Lajos nevű szabó mestertnek adogatta el potom áron. Belekeverték azonkívül a dologba mintegy 30—40 jobbmódu földes gazdát, akik állítólag szintén nagyobb mennyiségű árukat vettek potom áron. A legerdekesebb a dologban, hogy a segéd maga árulta el magát, ugyanis a napokban rosszul lett és lázas állapotban kibérszélte az egész manipulációt. A főbb czinkosokat a esendőség letartoztatta.

Felderített templomrablás. Ó-Moroviczán még 1893-ban történt, hogy a r. k. templomban levő Mária szoborról mintegy 30 db. ezüst és aranydarabot ismeretlen tettesek elvittek, kik a perselyt is feltörték. Az ügy már jóformán feledésbe ment, azonban Bíró esendőrnek sikerült most, 6 év után, a tetteseket Józsa Lajos, Borsos Sándor, Czekusz József és David János ó-moroviczai legények személyében kinyomozni, kik a templomrablást bevallották és a bíróságnak átadták.

Elgázolta a vonat. F. hó 4-én este 9 óratájban Köhör Gábor zombori napszámós Ó-Kérről Verbszra igyekezett a vasúti töltésen és minthogy a szél ellen kellett mennie, nem vette észre a háta mögött feleje közeledő tehervonatot, viszont a mozdonyvezető sem vette őt észre a nagy sötétségben. A vonat neki ment a szegény napszámósnak, két lábát teljesen levágta és a fejét is bezúzta. A vonatvezető csakhamar észrevette a szerencsétlenséget, megállította a vonatot, felszedte a

az iparral és csak azok az államok voltak gazdagok, a melyek az ipart és a kereskedelmet űzték és megbecsülték. A vérengző harcokat és hódításokat, — mondá az intelligencia — már rég nem emlegeti a világ, ellenben Phönícia tevékenységét az iparban, Egyiptom, Görögország és Róma iparezikeit, a melyek napjainkig felmaradtak, még most is bámuljuk és utánozzuk.

2. Bizonyította az intelligencia, hogy a középkorban a népvándorlás és az új államalakításokkal járó viharok ott tettek legtöbb kárt, a hol azok az ipar és kereskedés vívmányait és kincsét megsemmisítették.

3. Bizonyította az intelligencia, hogy a középkor derekán Németország, Franciaország, Angolország és Olaszország épen az ipar által lettek gazdagokká s virágzó országokká.

4. Bizonyította az intelligencia, hogy az iskolázás szükséges voltát épp az ipar mutatta ki mindenütt, az ipar honosította meg, az ipar becsülte mindenütt legtöbbre s az ipar hozott érte mindenütt legtöbb áldozatot.

5. Bizonyította az intelligencia, hogy a középkorban a műveltség hiába keressük az örökösen harczokkal foglalkozó s a bekésidőben tironyázó nemesnél és lovagoknál, hanem ellenkezőleg az iparnak házában rend, tisztaság, jólét, bekeszeretet és szorgalom fogadnak bennünket és a tudományok és a művészetek megbecsülése is olyan nagy, hogy ezek őszlönzik a városok polgárait arra, hogy nagy áldozatokkal építenek nagyszerű templomokat, tornyokat, városházakat és kórházakat; állítanak fel könyvtárakat és muzeumokat. Így pl. Milánónak, Velenczenek, Flórencznek, Németország, Strassburg, Mainz, Köln, Nürnberg és Augsburgnak nagyszerű domjai, műnsterei, kórházai, iskolái és múzeumai részint egészben, részint csak egyes, de kiváló részekben, a polgárok áldozatkészségéből, a tudományok és művészetek iránt való érzékből származó emlékek.

Igy hazánkban is a középkorban Kassu, Eperjes, Bártfa, Lőcse, a 16 szepesi város, Pozsony, Selmecz, Körnőcz és Besztercebánya ide át

megcsönkített testet és bevittette a verbászi állomásra, hol a szerencsétlen ember csakhamar kiszervezett.

A zentai izr. négyelet a bajai leányegyesület sikereire felbuzdulva, közelébb szintén a Mozgó Fényképeket adja elő, mely alkalommal Kapor Kálmán szerepét Dr. Hajdú Dezső, Kaján Tóbiás szerepét pedig Milkó Mátyás fogja játszani.

A Ferenczsatorna ó-beesei új torkolatának mentén, mindkét oldalon tavaszkor megkezdik a fásítást, s mint értesülünk, a torkolat közelében egy kisebb erdőt telepítenek, a melyet Erzsébet királyné dicső emlékének fognak szentelni.

Sértés vész. Zentán a sértésvész ismét fellépett.

Az államrendőrség arról értesíti a közönséget, hogy hamispénzt hoztak a bankocsinálók forgalomba. Junius hava óta hamis fizetőeszközök kerültek az osztrák-magyar bankhoz. A hamis fizetőeszközök arról lehet felismerni, hogy a rajta levő eszményi fejek elternek a rendesektől, fehér háttérrel látszanak, míg a valódiak finoman pontozott barna háttérrel állanak. A német szövegben „Währung” helyett „Waghrug” van írva. Vörös színű sorszámai és számlázása eltérő lehet nyomda festékekkel van nyomva. Ilyen hamisítványokat találhat Budapest, Brassó, Bécsben és a Dráva-mentén. Találtak olyanokat is, melyek zöldeskek festékekkel vannak nyomva. A fejek világos, majdnem fehér háttérrel állanak. Vannak olyan hamisítványok is, melyekben a „Währung” helyett „Wäheng” van írva és a magyar szövegben „előmutató” helyett „előmutató” van írva. Nem különben hibásan van írva a magyar szöveg bal-sarkán a keskeny kerethez írt „tízforint” szó is. Az államrendőrség kéri a vidéki hatóságokat, hogy a fellelendő hamisítványokról tegyenek nála haladéktalanul jelentést.

Kuruzsló asszonyok. B.-Madarásról írja levelezőnk, hogy az ottani esendőrség a múlt heten lefartóztatta Nagy Annát és Farkas Erzsébetet kuruzslás miatt. Ugyanis Borbás Jánosné b.-madarási lakónő súlyosan megbetegedett, mikor öntudatlan állapotban volt, akkor a két asszony házi szappant vízben feloldva vele megítáztott azon célból, hogy a beteg nőtől a már 3 hónapos néhmagzattól elhajtsák. A két nő tetőt beismerte és a esendőrség őket a b.-almási kir. járásbírószághoz kísérte.

Zsarolási kísérlet. Értelmes fenyítő feljelentést tett a napokban Fischer Guttmann moholi lakos az újvidéki kir. ügyosztálynak. A nagyszakáru, öszes, hatalmas termetű Fischer Guttmann mindenkor viselt mellette egy nagy vitézségi arany ermet. Honn is van neki az a nagy vitézségi arany erem? Hát onnan, hogy a közigazgatási csapatban, a hol mint szakaszvezető harezott a 6-ik gyalogezredben — midőn ezredének zászló-tartója határozottan megbeszélte, a porosz katonák közül kettő az ezred zászlaját hatalmába akarta keríteni, ő ezt meglátva, halált megvető bátorsággal küzdelemre kelt a zászlóért és az ellenséges katonák egyikét felütötte, a másikat leszarta. Bár ő maga is több sebből vérezett, a zászlót megmentette és az Elba hídján átvezelve, átadta ezredének, hol azután a sok véresvészestől kimerül-

ten összerogyott. Ezért kapta kitüntetésül a nagy aranyérmel s később 100 forint évi nyugdíjat. Ő felesége külön kegyelméből. Ezt a kitüntetést, vagyis inkább a czulogót megírta egy bácsföldvári Német János nevű ember, ki levelet küldött az öreg Fischernek, melyben azzal fenyegette, hogy ha nem küld neki 200 forintot, hát feljeleníti őt csalásért, mivel a főt leirt hőstettet nem Fischer, hanem ő a levelírója vitte véghez. Az öreg Fischer e miatt jelentette fel Német Jánost s kérte az országos bíróság miatt elmarasztalni. Kíváncsian várják a bírói ítéletet, mely bizonyára meghozza az öreg Fischernek az elégtételt.

Schröder Aladár lefokozása. Bács-Bodrogh vármegye közigazgatási bizottságának fejeleim bizottsága tegnapi délelőtti tartott ülésén Schröder Aladár penzügyi titkár lefokozásra és hivatalból való áthelyezésre ítélte.

Palaczkok hitelesítésének elhalasztása. A hivatalos lap szombati száma közli a kereskedelemügyi miniszter rendeletét, hogy a vendéglők, kocsma és egyéb nyilvános helyeken kimerésre és mérték gyanánt használt palaczkok és poharak koronabélyeggel hitelesítették való kötelező használata tárgyában 1897. évi augusztus 21-én 31482. szám alatt kiadott rendeletének életbeleptetési idejét hat hónappal elhalasztotta illetőleg a hivatalos lap szövegét a 6725. számú újabb rendelettel oda módosította, hogy a szóban forgó hitelesítések nem 1899. január hó 1-én, hanem 1899. évi július hó 1-én vannak az illető kimerőkre kötelező erejűek.

Csődök. Mogan Henrik újvidéki mákereskedő javaira a kir. törvényszék a csődöt megnyitván, esődlőmeggondnokul Szecsey Iván újvidéki ügyvédet nevezte ki. A követelések bejelentésének határideje E. évi március 6. — Ugyancsak megnyitotta a kir. törvényszék a csődöt Sztakts Boskó újvidéki fűszerkereskedő javaira is. E csőd tömeggondnokra dr. Balta Aladár, a követelések bejelentésének határideje pedig E. évi március 11.

Leány lopás. Minden évben előfordul egy leányzúrtolás vagy lánylopás a szerbek között. E hó 7-én Stefanov Pájo b.-földvári lakos azzal a panasszal jött a rendőrségre, hogy az ő szöke leányát ellopák. A szerelmes tolvajok Petrovics Mihály és két testvére Sztevo és Dusan b.-földvári legények, a kik az utczán erőszakoskodással a leányt és elváltatták vele Ó-Beséres és Tomits Kójo házában vannak. A panaszos apa elfáradt, hogy lóra kapva, utánuk vágatos, de mikor közel érte a leányrablókat, azok ráölték revolvereikkel. A rendőrség az apa segítségére menve, csakugyan megtalálta a leányt Tomits házában és az apának átadák a szép leánykát. A leányrablókat pedig a bíróságnál jelentették föl.

Különös szerencse. Olvasóink bizonyára emlékeznek arra, hogy a budapesti bankház Török A. és társa ezélt is mily szép és nagy nyereseményeket juttatott vevőinek; a most befejezett 3. osztályánál ismét a legnagyobb nyereseményt 80.000 korona nyertek a 83061. sz. sorsjegyre, továbbá több 5000, 2000, 1000, 500 koronás egyéb nyereseményt fizetett ki ezen szerencsétől kegyelt főáru. Minden oldalról biztosítanak, hogy Török A.

munkát fektet sokszor nagy fáradsággal, nem ritkán nagy veszedelem között, de mindig kiváló ügyességgel és bizonyos foku tudással, tehát értéket kölcsönöz készítményeinek. Az ipar lakatlan vidékeket is tud megnépesíteni, elősegíti a városok keletkezését, fokozza a termelést, élénkíti a forgalmat, társadalmi tekintetben műveltséget terjeszt, tehát fontos tényező a nemzetek életében.

Végül kérte az intelligencia a bíróságot, hogy ő is egyesüljön az iparos osztállyal közeposztállyá, mert úgy mond, ha azt akarjuk, hogy az építőmű pyramisnak a csúcsa, t. i. a szellemi arisztokrácia, magas, az alapja, t. i. a földműves osztály, széles legyen, a pyramis derekát kell nagyra emelni, mert folytatta, úgy vagyunk ezzel a dologgal is, a mint azt Carrey is mondja, hogy minél több földet hányunk egy kupaczbba, annál vastagabb annak a dereka, de egyszersmind annál magasabb lesz annak a csúcsa és szélesebb az alapja.

Tanuskodását az intelligencia azzal a esztanós nyilatkozattal végezte, hogy Amerikában a politikai hatalmat az iparos és kereskedő osztály kezeli.

Igaz, mondotta erre a bíróság, nekem is jut eszembe valami. Az egész föld kereségén 176 oly város van, a melynek százezerénél több a lakosa. Ezen városok közül 25 olyan, a melynek lakossága meghaladja a félmilliót. Legnagyobb 10 város, a melynek több mint egy millió lakosa van. London, Páris, Bécs, Berlin, Szt.-Pétervá, Peking, Tokió, New-York, Philadelphia és Chicago. Pekinget és Tokiót kivéve a többi mind elsőrangú ipar- és kereskedelmi város. Ebből is látható tehát az ipar hatása a városok népésedésére.

Jól van intelligencia úr, köszönöm szíves és meggyőző tanuskodását. Ön pedig ipar úr a súlyos vádak alól, a melyek Ön ellen emeltek, teljesen fel van mentve.

Igy ítél a törvényszék.

(Folytatása következik.)

és Tsa bankháza a nyereseményeket az érdekelteknek pontosan fizeti ki, vevőiket pedig jól és megbízhatóan szolgálja ki: ennél fogva Török A. és Tsa budapesti bankházát olvasóinknak legmelegebben ajánljuk, mert ezen czég a bizalmat megérdemli.

CSARNOK.

Laczika.

A „BAJAI HIRLAP” részére írta: Miria.

Laczika jó kis fiú volt. Nem sirt, mikor édes anyját, — az ő szép aranyhajú anyikáját, — ott látta feküdni a sok virág között, a szép, fényes, fehér, koporsóban és apa felemelte, hogy elbucuzzék tőle; „mert” mondá „anyika elutazik messzire, a jó Istenkehez, de ne sirj kis fiam, megígérte, hogy nemsokára visszajön.” Laczika megesokolta édesanyja szokatlanul hideg ajkait és kis kezeccével végig simogatta hosszú aranyos füreteit, melyek szétbontva heverték egy selyem párnán a halvány arca körül és meg is kerte szépen, hogy ne maradjon el soká.

Laczika akkor is mosolygott, mikor a pap bácsik szép énekei elnéklése mellett feltették anyikát a világosok függönyű, 4 lovas kocsiá melynek ezüst sújtásai csak úgy csillogtak a napon. Laczika úgy képzelte, hogy nagyon jó dolg lehet ezen a szép hintón utazni s nem is esodatta, hogy anyi nép kíséri. Csak azt nem értette a gyermek, hogy miert ufazik most édesanyja egyedül, holott mások nélküle sehova sem ment. Megerőltetésbe került, hogy elfojtsa könnyeit, a melyek elő-előtörték a mellőztetes feletti keserveben, de hősiessen leküzdötte őket, — holott a nagymama és apika bizony keservesen sirtak.

Csak másnap ijedt meg Laczika, mikor a nagymama szinten csomagolni kezdett, mialatt apával valami felett izgatottan vitakoztak. Végre apa felemelte Laczikát és szorosan szivehez szorítva őt, nagyon határozott hangon kijelentette, hogy semmi esetre sem fog megválni kicsiny fiaeszkajától, — egyetlen vigasztal. Mikor Laczika megértette, hogy miről van szó, kis karjaival átkulcsolta apika térdeit és sirva könyörgött, hogy tartsa őt magánál; várják meg együtt az anyikát, hisz nem sokára visszajön!

És a gyermek három éves kis szívének minden érzelmével csingölt az édesanyja emléken. Valahányszor meglátta azt a szép kocsit, melyen anyikát elvitték, odakialtott a bóbítás süvegű kocsisnak, hogy hozza már vissza az ő szép szöke-hajú mamáját, mert nagyon várják már apával.

A varakozás közben aztán ki is tavaszodott. Most Laczikát naponta kivezetették a sétányra és apa a hivatalból egyenesen ide jött hozzá. Estig itt játszogatt a padon kis fiaeszkajával, kit a mi óta a mama elutazott kettőzött szeretettel beczeggetett.

Rövid idő múlva megnövekedett a társaságuk. Tinka néni, a mama unokatestvére, szintén kijárt a sétányra és anyai gyöngöszeggel játszott Laczikával. Tinka néninek koromsötét haja volt s emiatt nem szerette Laczika, — meg a nevetés sem volt oly esengő, mint anyikáé! S a gyermek öntudatlan ellenszenvét nagyban fokozta meg, hogy lassanként elhódította tőle édesapját. Igen, apa most már nem áll a fiaeszkaja mellé a padra játszani, hanem elment a Tinka néniel hosszú sétákra, melyek a kis fiúnak mind végtelenebbeknek tünnek fel.

Ez időtől fogva apikát mintha kieserléltek volna. Most már nem játszott vele esténként sem oly szépen mint a télen. Ólóbé vette ugyan, de így állt vele csendes mozdulatlanságban órák hosszat.

„Beteg vagy apika?” kérdezgette a kis fiú. És a szomorú apika csak szorosabban ölelte magához gyermekét, érthetetlen szavakat sugva neki; „A kétség tesz betegg, édes, egyetlen kis árvám! . . . vajjon jól tennék-e veled?” . . .

Laczika okos fiú volt. Mikor meglátta egyszer a doktor bácsit, — azt a fehérbajú, szemüveges urat, ki mióta a mama elutazott nem jött többé hozzájuk, — odafutott hozzá, megkérni őt, hogy jöjjön el egyszer hozzájuk, mert az apikája beteg . . . És, doktor bácsi, azt is kérdezte meg apától, hogy mikor jön már vissza az anyika és hogy mit kapok holnap a születésnapomra!

El is jött este a jó öreg úr. Soká beszélgettek benn apikával, de Laczi megvárta az ajtóban: „Meggyővitottad apát, doktor bácsi?” Ez megsimogatta Laczika selymes szöke haját és csendesen felelte: „Nem tudom, fiaeskmám!” „Azt sem tudod, mit kapok holnap?” A doktor lehajta a gyermekhez és komolyan szólt hozzá: „Igen — új mamát kapsz Laczika! Szeretnéd, ha a Tinka néni lenne az anyikád?”

Zokogva futott be Laczika apikához, átkulcsolta térdeit, mint mikor a nagymama elakarta vinni és úgy kérlette: „Apám, nekem nem kell a Tinka néni mamának! Várjuk meg az én szöke anyikámat, hisz most már nemsokára vissza jön!” És Laczika nagyon megvolt elégedve, mikor másnap a sétányon apa csak kalapot emelt Tinka néni előtt s nem ment el vele sétálni, hanem ott maradt a padon a fiaeszkaja mellett játszani.

A szerkesztő postája.

Miria. Köszönjük a hangulatos, szép dolgozatot és kérjük továbbá szives közreműködését.
L. Gy. Lehetőleg mielőbb sorra fog kerülni. Köszönet.

Köszönet nyilvánítás.

Mindazon ismerőseimnek valamint a „Bajai Ipartestület” tagjainak, kik felejtethetetlen férjem

Fellner József

elhunyta alkalmából kegyes részvétükkel fájdalommat enyhíteni igyekeztek ez uton mondok hálás köszönetet.

Özv. Fellner Józsefné.

ELADÓ.
Kéményseprő-utca 147. sz.
ezelőtt Bilischitz-féle



szabadkézből eladó.

Weidinger Gyula
börkereskedő.

Le Griffon
valódi francia
szivarkapapir és hüvely.

Kapható minden jobb kereskedésben.

Eladó ház.
Iskola-utca 486. sz. ház, nagy gyümölcsös kerttel szabad kézből eladó.

Bővebbet **Berndorfer Ede** kereskedőnél.

OSAN Legjobb a száznak és fogaknak. Antiseptikus, konzerváló, tisztító, egészséges, kellemes és jóval földimujja az eddig ismert legjobb fogszereket.
OSAN-fogpor dobozokban ára 44 kr.
OSAN-szájvíz üvegekben ára 88 kr.

RÓZSATEJ (Orientalische Rosenmilch) a legjobb HAJFESTŐZÉS sötétzókára, barnára, és feketékre. Ára 2 ft 50 kr.

Tanningene Törvényesen védve, teljességgel megritkítva, teljesen ártalmatlan.
ANTON J. CZERNY, Bécs, XVIII., Carl Ludwig Strasse 6.
Budapesti főraktár: **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerésznél Király-utca 12. és Egger-féle **WÁDOR**-gyógyszertárban Váci-körút 17., továbbá minden gyógyszerárban, drogeriákban és parfümeriákban. Székküldés utánvárás mellett. Megrendelés oly helyről, hol még raktár nincs, lenti cégek egyikéhez, vagy pedig közvetlenül a szállítóhoz, a Czerny-céggel intendő. Prospektus ingyen.
KITÜNTETVE: London, Páris, Bécs, Brüsszel, Konstantinápolyban. stb.

2065. szám.
v. 1898.

Árverési hirdmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a bajai kir. járásbírósg 1898. évi Sp. I. 252/3. számú végzése következtében Dr. Fischhof Zsigmond ügyvéd által képviselt Fischhof Vilmos javára **Brautigam János** ellen 125 ft. 27 kr. s jár. erejéig 1898. évi október hó 21-én fogantatott kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 333 ft. — krra becsült következő ingóságok, u. m.: gazdasági szerelvények, 11 hordó, 1 kád, 1 prés, 2 esikő és ágy-nemű, nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a bajai kir. bíróság 1898. évi V. 1387/2. számú végzése folytán 125 ft 27 kr 16ke-követelés, ennek 1898. évi augusztus hó 25-ik napjától járó 5 % kamatai, 1/3% váltó díj és eddig összesen 45 ft. 30 krrban bíróság már megállapított költségek erejéig végrehajtást szenvedő lakásán Rigyiczán leendő eszközlésére 1899. évi január hó 30-ik napjának délutáni 3-ik órája határidőül kitzetetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz 107. és 108. §-a értelmében késpénz fizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsárson alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felül foglaltaták a szokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Baján, 1899. évi január hó 15-ik napján.

Horánszky László,
kir. bírósági végrehajtó.

Eladó. A vanczaga-dülőben levő első rendű 18 holdas **szántóföld** szabadkézből eladó.

Közelebbi **Agárdi József** urnál
Ujvilág-utca, 208. sz.

Az ezredéves orsz. kiállítás jury-tanácsának legnagyobb kitüntetése a millenniumi nagy érem.
1885-iki orsz. kiállítás legnagyobb kitüntetése: a nagy díszoklevél.
1873-iki világiállítás legnagyobb kitüntetése: legfelsőbb elismerés.

RÁTH MÓR

KÖNYVKIADÓHIVATALA
ÉS KÖNYVKERESKEDÉSE

Budapest, Gizella-ter. (P. Haas-palotában.)

A Központi Könyvtárak jubileumi és számos más kiállításnak legnagyobb kitüntetése. — Számos, általa támogatott vagy alapított közművelődési, könyvtári egyesület tiszteletbeli tagja stb.

Szerencsénk van a t. casinókat, olvasó és közművelődési egyleteket úgy irodalom-barátokat figyelmeztetni, hogy kiadásaink egy része, míg az erre szánt csekély készlet tart

40° 50° árengedménnyel

kapható. Különösen figyelembe ajánljuk az Országgyűlési Törvények és az Igazságügyre vonatkozó rendeletek országos népszerűségnek örvendő gyűjteményeit nagy árengedménnyel.

A leszállított áru művek jegyzéke, úgy kiadásaink jegyzéke komoly reflectansoknak rendelkezésére áll:

Újabb kiadásaink közül ajánljuk az immár teljesen megjelent irodalmunkban páratlan diszkrét:

Aran János Balladait Zichy Mihály rajzaival

fényes díszkötésben, melynek képes prospektusával szívesen szolgálunk, úgy a többi remekműveit számos fényes dísz- vagy igen jutányos kiadásokban. Francia, angol, német művek a legyorsábban és legjutányosabban szállítottak.

Több mint 40 éven át közszolgálatban részesülő könyvkereskedésünk az Országos Központi Könyvtárak, több száz iskolai, közművelődési és Casinói, olvasó egyesületi könyvtár, a polit. és tud. élet legtöbb kitüntetésének stb. szállítója, ezennél is főszolgálatnak fogja tekinteni az általánosan nyilvánuló népszerűséget fenntartani és minden nyelvű irodalmi megbízásokat a legnagyobb figyelemmel és lehető legjutányosabban eszközölni.

Az Antiquáriusok által hirdett minden művet legalább is azon áron, gyakran jutányosabban szállítjuk új példányokban, mint a mely az ő catalogusáikban előfordul. Be van bizonyítva, hogy a másokékból vett csekélykönyvek a legelőnyösebb terjesztői a magyároknak.

Elvem: Szolid és olcsó kiszolgálás biztosítsa jövőmet.

Őszi és téli idényre ajánlok:

Finom férfi felöltőt . .	13	50	król feljebb	Finom női őszi Jaquett .	6	50	król feljebb
„ „ öltöny .	13	50	„ „	„ „ téli „ .	6	50	„ „
„ gyermek Costüm	3	50	„ „	„ „ gallér	2	50	„ „
„ „ öltöny	5	50	„ „	„ „			

fiu és leány felöltők igen jutányos áron.

Kérem a czímet jól megfigyelni.

KAISER LIPÓT.

Első bécsi női- és férfi ruhakereskedése Baján.
(A városi bérházban.)